

Ruimte voor interactie en inspiratie

Het schoolgebouw van het Christelijk Lyceum Veenendaal was na ruim vijftig jaar toe aan een update. NOAHH en Ex Interiors maakten er een open, toekomstbestendig en vrijwel energieneutraal gebouw van – met een levendig sociaal hart.

De oorspronkelijke vijf gebouwen van het Christelijk Lyceum Veenendaal (CLV) dateren uit 1968 en vormden samen een soort campus, omringd door groen. Omdat de drie oudste gebouwen technisch en functioneel verouderd waren, is ervoor gekozen een deel te slopen en de rest circulair te integreren in een nieuw duurzaam schoolgebouw. Loes Thijssen, partner bij NOAHH: “Het theoriehuis, het praktijkhuis en de aula voldeden zowel qua indeling, energieverbruik als binnenklimaat niet

meer aan de huidige eisen. De vraag was aanvankelijk: moet het nieuwbouw worden of kunnen we delen hergebruiken? We hebben verschillende studies gedaan om een goede balans te vinden tussen het maximaliseren van de kwaliteit en zoveel mogelijk hergebruik. Uiteindelijk hebben we een deel van de bestaande gebouwen weggehaald, waarbij we zoveel mogelijk materiaal uit deze delen hebben hergebruikt.” De twee overgebleven gebouwen zijn gerenoveerd en met elkaar verbonden

Opdrachtgever **Christelijk Lyceum Veenendaal**
Ontwerpteam NOAHH **Patrick Fransen, Loes Thijssen, Geert Mol, Xabier Larrinaga Mugica, Bawar Tanay, Bilal Karaburun, Barbara Busslinger, Elisa Zampogna, Ilse Bakker, Stephanie Lama, Alena Ulasava, Paulina Kapczynska, Magdalena Nalepa, Alicia Malek, Catherina Debidda, Eleonora Gaudini, Blaz Solar**
Ontwerpteam Ex Interiors **Odette Ex, Marco de Rover, Hetty Keiren, Aaltsje Venema, Rob Kwak**
Interieurbouw **Harryvan**
Houten lattenwanden **Shiluvit**
Vloeren **Bolidt**
Meubilair **Gispem**
Advies **ZRi; Pieters Bouwtechniek; INNAX**
Projectmanagement **HEVO**
Aannemer **Burgland Bouw**
Vloeroppervlak **6645 m²**

door nieuwbouw, een drielaags volume met een atrium. Dit ruime transparante atrium is het 'sociale hart' van de school en zorgt voor een vloeiende overgang tussen de gebouwen enerzijds, en tussen het interieur en de groene omgeving anderzijds.

Circulariteit

De school had grote ambities op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Dit speelde een rol bij de keuze voor NOAHH en Ex Interiors, die al in de aanbesteding hergebruik, circulariteit en identiteit centraal stelden in hun ontwerp. Odette Ex:

“We hebben vanaf het begin samengewerkt – als architectuur en interieur geïntegreerd zijn, creëert dat enorme meerwaarde. Veertig procent van het bestaande casco is gehandhaafd. Vervolgens hebben we gewerkt met remontabele toevoegingen en zo veel mogelijk duurzame, emissieloze materialen. De trap en de vloeren zijn afgewerkt met een duurzame rubber. Het beton uit de gesloopte delen is verwerkt tot granulaat voor nieuwe kolommen, de aula deuren zijn naar een buurthuis verderop gegaan. De oude airco is verkocht en hergebruikt, zelfs van de oude gordijnen zijn hangmatten en tassen gemaakt. Je

FOTO LINKS
Het ruime transparante atrium is het 'sociale hart' van de school en verbindt de bestaande gebouwen met elkaar.
(Foto: Katja Effting)

FOTO BOVEN
De gebouwen van het Christelijk Lyceum Veenendaal vormen samen een soort campus, omringd door groen.
(Foto: Katja Effting)

FOTO ONDER
Een hoofdrol is weggelegd voor de sculpturale trap, die de ruimte organiseert en fungeert als verlengstuk van de aula.

FOTO BOVEN

Dankzij de hoogteverschillen is een soort landschap ontstaan, met rondom de trap studieplekken en de zwevende praktijklokalen van Kunst & Cultuur en Science.

FOTO MIDDEN

Leeromgeving op de eerste verdieping, met rechts het science praktijklokaal, afgewerkt met houten latten.

FOTO ONDER

Doordat ook de locker-kasten achter de trappen in blauw zijn uitgevoerd, doen ze mee met het grote gebaar.

kunt hier spreken van sociale circulariteit, waarbij materialen uit het schoolgebouw door mensen uit de wijk zijn hergebruikt.”

Sculpturale trap

De twee behouden gebouwen, het ‘theoriehuis’ en het ‘praktijkhuis’ hadden een kenmerkend stramien van kolommen dat diende als basis voor de gevelafwerking. Thijssen: “We hebben de buitengevel bekleed met een duurzaam plaatmateriaal, op een zodanige manier dat er geen reststukken overblijven.” Om een prettige routing in de school te creëren, waren ingrepen nodig. “De bestaande aula was een hele lage ruimte, en te klein”, vervolgt Thijssen. “Alle leerlingstromen liepen er door elkaar heen. De school had lange gangen met daaraan klaslokalen, en krappe trappenhuizen. Er was geen goede flow, altijd gedrang. Er bestond nauwelijks verbinding met de aula, de gebouwen stonden als het ware met de rug naar elkaar toe. Wij zagen dat er een sociaal hart in het gebouw moest komen.” NOAHH en Ex Interiors maakten van dit nieuwe atrium een prettige, royale ruimte die zorgt voor verbinding, overzicht en flexibiliteit maar ook de aangewezen plek is voor interactie en inspiratie. Een hoofdrol is weggelegd voor de sculpturale trap, die de ruimte organiseert en fungeert als verlengstuk van de aula – met ruimte voor voorstellingen, bijeenkomsten, ouderavonden en leerplekken. Hoewel de podiumtrap zo langzamerhand niet meer weg te denken is uit schoolgebouwen, heeft dit exemplaar extra impact door zijn prachtige blauwe afwerking. Ex: “We hebben gekeken hoe we van de trap meer konden maken dan alleen een functionele verbinding. Wij wilden van deze trap een sculpturaal object maken, een monoliet. Niet afgewerkt met hout maar met een ander materiaal, rubber. De blauwe kleur markeert de ontmoetings- en leeromgeving. Doordat ook de onderkant van de trap en de locker-kasten achter de trappen in blauw zijn uitgevoerd, doen ze mee met het grote gebaar.”

FOTO BOVEN

Een goede akoestiek was belangrijk in deze grote ruimte, daarom zijn de dakplaten van geperforeerd staal, en ook de zijwanden van de trap hebben kleine perforaties.

FOTO ONDER

De hangende praktijklokalen hebben grote ramen, de zijwanden en de onderkant zijn voor een goede akoestiek bekleed met vilt en hout.

Bergdorpje

Dankzij de hoogteverschillen is een soort landschap ontstaan, met rondom de trap studieplekken en de zwevende praktijklokalen van Kunst & Cultuur en Science. Thijssen: “We vergelijken het wel eens met een bergdorpje, met de praktijklokalen als ‘hyttes’ – deze hangende lokalen hebben grote etalages waar de leerlingen hun werk kunnen tentoonstellen.” Voor een goede akoestiek zijn de zijwanden en de onderkant van de hyttes bekleed met vilt en hout. “We hebben veel verschillende varianten voor de afwerking onderzocht. Het kunstlokaal heeft

een gladde houten afwerking gekregen, het science lokaal is met latten afgewerkt. Dit levert een mooi effect op in combinatie met het vilt erachter.” Een goede akoestiek was belangrijk in deze grote ruimte, daarom zijn de dakplaten van geperforeerd staal, en ook de zijkanten van de trap hebben kleine perforaties. “Je kunt hier nu een presentatie geven, zonder dat je last hebt van elkaar.” De voormalige buitengevel van de behouden gebouwen is in het atrium een binnengevel geworden. Ex: “In de ruimtes tussen de bestaande kolommen in het atrium hebben we aanlandplekken, banken, kasten en postvakken gemaakt. Ze zijn op een natuurlijke wijze in het interieur gevoegd door

FOTO BOVEN

De school is bijzonder licht, dankzij de sheddaken van de nieuwbouw. Deze vormen een verwijzing naar het industriële verleden van Veenendaal.

FOTO ONDER

In het science praktijklokaal is geen wit gebruikt, omdat de vakgroep geen kil en klinisch lab wilde.

(Foto: Katja Effting)

middel van de modulaire opzet en de keuze voor natuurlijk hout. Als je de trap op gaat, vind je studieplekken. Boven is een studieruimte met bibliotheek.”

Spel van kleuren

De school is bijzonder licht, dankzij de sheddaken van de nieuwbouw. Deze vormen een verwijzing naar het industriële verleden van Veenendaal, maar zorgen ook voor een fijne sfeer dankzij het indirect invallende noorderlicht. Het overvloedige daglicht wordt aangevuld met lichtlijnen aan de onderzijde van de hyttes. Deze lijnen verspringen van richting, wat een mooi lichtspel oplevert.

Aan de praktijklokalen in de houten volumes is veel aandacht besteed. Thijssen: “We hebben intensief overlegd met de verschillende vakgroepen over de vormgeving van deze ruimtes. In het science lokaal hebben we geen wit gebruikt, omdat de vakgroep geen kil en klinisch lab wilde. Dankzij de grote zwarte tafels is het een heel andere, stoere ruimte geworden waar je prettig kunt verblijven.” Ook over het interieur van de klaslokalen is goed nagedacht. Ex: “We hebben overal in het gebouw een minimalistische troffelvloer toegepast, ook in de klaslokalen. Dit hebben we gecombineerd met warm grijze wanden met een gekleurde wand als accent. Wanneer je langs

FOTO BOVEN

De klaslokalen kregen warm grijze wanden met een gekleurde wand als accent.

BOVEN

Plattegrond begane grond.

MIDDEN

Plattegrond eerste verdieping.

ONDER

Plattegrond tweede verdieping.

de lokalen loopt, zie je telkens een wand in een accentkleur. Dit zijn voornamelijk blauwtinten, met een terra okertint als accent erbij.”

Kunst

Door het hele schoolgebouw is kunst te vinden, zowel van leerlingen als van kunstenaars. Thijssen: “Tijdens de bouwwerkzaamheden kwamen we verschillende kunstwerken tegen. Het meest opvallende was een keramisch wandkunstwerk, typerend voor scholen uit die tijd.” Het is gemaakt door Hedda Buys. Deze Veenendaalse kunstenaar woont bij de school om de hoek, en heeft geadviseerd bij de terugplaatsing. “Dat was een bewerkelijk project, dat de school heeft kunnen realiseren dankzij een kunstsubsidie. Het kunstwerk staat nu direct bij de entree. Ook onder een trappenhuis vonden we een aantal kunstwerken. Wij wilden daar een goede plek voor vinden. Daarom hebben we in de aula vitrines gemaakt, waardoor het gebouw als het ware een soort canvas wordt om dingen te tonen. Dit zorgt voor inspiratie en draagt bij aan een duidelijke identiteit, een belangrijk element in ons ontwerp.”

Kenmerkend voor het project was de enorme betrokkenheid van de school gedurende het hele project. Thijssen geeft een voorbeeld: “Om de lattenbetimmering van de volumes te bekostigen, is de school een crowdfunding actie gestart. Onder de naam LAT-relatie kon iedereen een latje kopen.” Ook Ex is vol lof over de samenwerking met het CLV: “We hebben steeds goed kunnen overleggen met het team, en daardoor met heel veel zorg aan dit project gewerkt.”

www.noahh.nl

www.ex-interiors.nl

